

FAKTA ARK

**Konference: Afkobling i Norden –
Er økonomisk vækst foreneligt med
en bæredygtig fremtid?**

FACT-SHEET

**Conference: Decoupling in the Nordics –
Is economic growth compatible with
a sustainable future**

Content

Afkobling i Norden – Er økonomisk vækst foreneligt med en bæredygtig fremtid?	3
Decoupling in the Nordics – Is economic growth compatible with a sustainable future?	6

This publication is also available online in a web-accessible version at: pub.norden.org/us2023-447

KONFERENCE

Afkobling i Norden – Er økonomisk vækst foreneligt med en bæredygtig fremtid?

Baggrund

Grøn vækst udgør kernen i mange bæredygtige udviklingsstrategier i de Nordiske lande, i Europa og resten af verden. Det er en central antagelse at økonomisk vækst kan fortsætte samtidig med at vores ressourceforbrug, miljøpåvirkning og -belastning reduceres. Med andre ord, at vores ressourceforbrug og miljøpåvirkning kan afkobles absolut, og at vi derfor kan bremse klimaforandringerne og tabet af biodiversitet uden væksten påvirkes. Men det er usikkert, om absolut afkobling er realistisk på lang sigt. I 2021 publicerede Nordisk Ministerråd rapporten [Is Economic Growth Compatible with a Sustainable Nordic Future?](#) – af Norion Consult.

Rapporten analyserede de foreløbige beviser og argumenter for og imod afkobling, samt om det er en realistisk langsigtet løsning. Rapportens formål var at gøre nordiske beslutningstagere opmærksomme på centrale spørgsmål og usikkerheder tilknyttet grøn vækst. I 2023 blev der afholdt en konference med det formål at fortsætte denne vigtige diskussion. Mange interessenter engagerede sig og deltog i diskussionen.

Konferencens fire talere bidrog med nye spændende perspektiver til diskussionen

- Daniel Montalvo fra EEA præsenterede tidligere politikker, der har understøttet forandring samt gav et indblik i nuværende politiske tiltag fra klima- og biodiversitetsdagsordenen
- Bjørn Bauer fra Norion Consult præsenterede de vigtigste pointer fra 2021 rapporten og konkluderede, at der er få eksempler på absolut afkobling – især af materielt ressourceforbrug.
- Mikael Malmaeus gav en introduktion til, hvad vi mener, når vi bruger ordet 'vækst' samt kerneargumenterne i den offentlige svenske debat for eller imod

vækst indenfor et bæredygtighedsperspektiv

- Outi Haanperä fra Sitra fremlagde et studie af, hvordan det teoretisk er muligt at nå 1.5°C målet, hvis vi accelerer udfasningen af kul, implementerer CCS teknologi, og skifter til elektriske forsyningsnet på skala.

Væsentligste pointer

- Der er få egentlige eksempler på absolut afkobling og endnu færre, hvor det materielle fodaftryk er blevet afkoblet. Tværtimod ser vi en genkobling af BNP og materielt ressourceforbrug, da meget produktion er flyttet til lande, der har en mindre effektiv produktion.
- Et aftryksbaseret perspektiv giver et mere præcist billede af vores emissionsudledninger og ressourceforbrug end et territorialbaseret perspektiv.
- Det er sjældent, at politiske strategier tager højde for rebound-effekter, selvom der er en risiko for, at rebound-effekter undergraver de resultater man forventer at opnå.
- Det er svært at forestille sig, hvordan vores liv og økonomi vil se ud i et samfund, der bliver indenfor de planetære grænser. Vi har derfor brug for holistiske visioner, der giver os et billede af et sådant samfund. Hvordan vil et servicebaseret samfund eller et samfund, der bygger på et tilstrækkelighedsparadigme se ud?
- Der er i højere grad behov for et paradigmeskift fremfor gradvis forandring.
- Det er nødvendigt med stærke politikker, der understøtter den bæredygtige dagsorden, fx beskatning af primærressourcer, et loft på emissioner og ressourcer.
- Vi har før reageret hurtigt på eskalerende kriser, fx håndtering af COVID-pandemien.
- Man bør overveje, hvad vi måler på, hvad formålet er og overveje yderligere parametre end BNP.

Anbefalinger til fremtidig handling

- Initier en samfunds- og politisk debat om begrebet "tilstrækkelighed", hvad indebærer det og hvad kan betragtes som tilstrækkeligt i en nordisk kontekst?
- Skab visioner, der illustrerer vejen mod bæredygtighed, og giver folk mulighed for at forestille sig, hvordan deres liv vil se ud i scenarier, der understøtter en bæredygtig samfundsomstilling.
- Påbegynd en undersøgelse, der identificerer politiske værktøjer, som kan understøtte de nødvendige skift.
- Stimuler en debat om, hvilke mekanismer, der ligger bag vækstimperativet, samt hvordan disse mekanismer kan håndteres, så de foranlediger samfundsmæssig ustabilitet.
- Analysér hvilke mekanismer, der før har resulteret i, at kriser er blevet håndteret på succesfuld vis.

CONFERENCE

Decoupling in the Nordics – Is economic growth compatible with a sustainable future?

Background

Green growth forms the core of sustainable development strategies in the Nordic countries, the rest of Europe, and the rest of the world. The central assumption is that economic growth can continue while reducing resource use, environmental pressures, and impacts. In other words, resource use and environmental pressures can be absolutely decoupled from growth, so we can halt climate change and biodiversity loss without adversely affecting economic growth. However, it is unclear whether absolute decoupling is possible long-term. In 2021 the Nordic Council of Ministers published the report [Is Economic Growth Compatible with a Sustainable Nordic Future?](#) - written by Norion Consult. The report assesses, evaluates, and questions arguments and evidence for and against decoupling as a realistic long-term solution to rapidly approaching environmental crises, aiming to raise awareness amongst Nordic policymakers and others about critical issues and uncertainties in the green growth concept. In 2023 a conference was held to continue this vital discussion; various stakeholders attended and engaged in the debate.

The four speakers at the conference provided key insights into the discussion on decoupling.

- Daniel Montalvo from the EEA gave examples of policies that have led to a significant change in the past and summarised our current political efforts to address the climate and biodiversity crisis.
- Bjørn Bauer from Norion Consult presented the essential findings and concepts from the 2021 report and concluded that evidence of absolute decoupling is limited, especially for material resource use.
- Mikael Malmaeus analysed how we use the term 'growth', what we mean by

it, and some of the key arguments used in the discussion on green growth.

- Outi Haanperä from Sitra presented a study showing how it can reach the 1.5°C target in theory if we phase out coal now, implement CCS, and switch to electrification on a large scale globally.

Key takeaways

- There are few examples of achieving absolute decoupling and almost none for decoupling material footprints. We are currently seeing a recoupling of GDP and material use because production is moved to countries with less efficient production.
- The decoupling analysis provides a more accurate picture if it takes a Footprint-based perspective instead of a territorial-based perspective on our emissions and material resource use.
- We need to better account for rebound effects; the risk of rebound effects is rarely included in climate action plans, although it can offset achieved goals.
- It isn't easy to envision our life and economy in a society that stays within planetary boundaries. We need to create holistic narratives that provide a vision. What will a community built on services or sufficiency look like for individuals and the economy?
- Instead of incremental change, we need a paradigm shift to tackle the crises in time.
- We need strong policies, for instance, a tax on materials or a cap on resource use and/or emissions.
- We have previously seen rapid responses in the face of other crises, such as the COVID pandemic.
- We need to consider what we measure, what the purpose is, and consider additional parameters to GDP.

Recommendations for further action

- Stimulate a debate in politics and wider society about sufficiency, what the concept entails, and what can be considered sufficiency in a Nordic context.
- Create visions of future pathways towards sustainability that allow people to imagine their life under different scenarios that support a sustainable transition in our society.
- Commence a study identifying policy tools that can support sufficient change.
- Stimulate debate on which mechanisms lie behind the growth imperative and how these mechanisms might be tackled without causing societal instability.
- Analyse the underlying mechanisms that previously have led to successfully handling great crises.

Konference: A kobling i Norden: Er økonomisk vækst foreneligt med en bæredygtig fremtid?

Conference: Decoupling in the Nordics – Is economic growth compatible with a sustainable future?

© Nordic Council of Ministers 2023

Photo: Unsplash.com

Published: 28.08.2023

Nordic co-operation

Nordic co-operation is one of the world's most extensive forms of regional collaboration, involving Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, and the Faroe Islands, Greenland and Åland.

Nordic co-operation has firm traditions in politics, economics and culture and plays an important role in European and international forums. The Nordic community strives for a strong Nordic Region in a strong Europe.

Nordic co-operation promotes regional interests and values in a global world. The values shared by the Nordic countries help make the region one of the most innovative and competitive in the world.

The Nordic Council of Ministers

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Copenhagen

www.norden.org

Read more Nordic publications on www.norden.org/publications